

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo- no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke . . . . . 10 soldov v Gorici . . . . . v go- sposki ulici blizu „trah krom“ in na starem trgu.— V Trstu v tobakarni- ci „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Koreniji v Stična—vi hiši št. 258 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Andrej Winkler svojim volilcem!

Z najvišim sklepom 18. marcija 1880 je presvtili Cesar premilostljivo blagovolil poklicati me na slavno mesto deželnega predsednika za kranjsko deželo. S to mojo novo službo so združene take dolžnosti, da bi jez ne mogel z njimi vred vestno spolnovati ob enem tudi imenitnih dolžnosti, ki jih imam kot ud deželnega zbora goriškega, sosebno pa kot namestnik deželnega glavarja. Ne morem torej odsihmal v tem zboru več zastopati svoje drage domovine, in primoran sem, da ne bo moje mesto v zboru ostajalo prazno, odpovedati se poslanstvu.

Milo mi je pri srcu, ko izrečem te besede, ko se ločim od svojih tovarišev v zboru, ki jih smem — ne gledé na njih narodnost — šteti med svoje prijatelje; ko zapustim tisto mesto, kamor sem skozi 19 let, namreč od kar je v Avstriji napočila zarja ustavnega življenja, zahajal kot pooblaščenec našega ljudstva; ko zapustim tisto zbirališče, kjer poslanci, naj bodo te ali une narodnosti, vzajemno spoštujejo pravice, ki so v Avstriji po ustavi zagotovljene vsakemu narodu, in kjer vlada ravno zavolj tega — marsikakemu drugemu zboru v izgled — mir in lepa sprava, da se dežela goriška lahko s tem ponaša.

Kaj pa porečem vam, predragi rojaki, ki ste meni pri tolikih priložnostih tako sijajno skazovali svoje zaupanje, ki ste mi pri volitvah zaporedoma podeljevali častno ime deželnega poslanca. Ne zamerite, da vam hvaležno vrnem vaše pooblastilo; rad bi je še dalje obdržal, ko bi je le mogel izvrševati po svoji dolžnosti. Mili naš Vladar je blagovolil poslati me med Kranjce: sosedje naši so, naši bratje. A v duhu bodem tudi pri vas. Veselil se bodem z vami v vaši sreči, žaloval z vami v vaši bridkosti. Vedno me bode pa tudi za naprej vnemala želja, koristiti po svoji moči, bodi z besedo, bodi z djanjem, tudi naši ljubi ožji domovini. Z Bogom!

WINKLER.

Novi deželni predsednik kranjski.

WINKLER — kranjski deželni predsednik! To velja za troje važnih principov ali vsaj troje pomenja. Odgrnil se nam je po tem imenovanji robec vladne skrivnosti; ono je prijazen žarek, ki spod megle više politike razsvetljuje sedanjo situacijo in vsaj za nekaj časa kaže pot, po kateri misli hoditi grof Taaffe, ki se je za zdaj precej prijazno obrnil proti državnozborni desnici. Tako točmačijo tačasni položaj tudi ustavaški listi. — Hvale vredno je drugič to, da se je vlada poprijela načela: „svoji k svojim“. Moravcem je dala Čeha za namestnika, Posingerju odkazala pristojniše mesto na nemškem Dunaji, Winkler-ja Slovence pa poslala k Slovincem. Ta drugi princip je za nas še skoraj važniši, ko uni. Nobeden narod ni bil prejšnji čas tako preziran, kakor naš. Naši sinovi so se morali umikati inostrancem, Neslovincem; do viših služeb je prišel malokdo naših. — Tretji princip, tiče v imenovanji dvornega svetovalca g. Winklerja je, da se slovo daje stari navadi, po kateri je moral — sosebno politički — viši uradnik biti aristokrat (plemenitaš). Aristokracija je lepa reč, plemstvo je sol človeške družbe in države,

a plemenitaš-načelnik mora biti službi kos in svojemu stanu v čast. Tako pa ni bilo vselej in povsod. Pa- pež Zaharija je rekel frankovski deputaciji (l. 751): „Tisti, kateri ima oblast, naj ima tudi kraljevi naslov.“ Tako recimo mi: Kdor ima sposobnost, naj ima tudi načelnstvo in dotični naslov; saj plemstvo duševno je tudi kaj vredno. Sicer pa je to, da se kak prostak vspne do visoke službe, le izvrševanje §. 3. osnovne postave od 21. dec. 1867., kateri (§) nas zagotavlja, „da so javne službe vsakemu državljanu odprte“. Ena naj važniših pridobitev noveje dobe je menda ta, da ne sme več tako biti, da bi plebejski zmožnik od jutra do večera rabotil pri namestnijah, v tem, ko plitvoglavji pa oholi plemenitaš okoli 11. ali 12. ure dp. pisarnico in akte le povohat pride in elegantno smodke kadit, nohte čistit in — intrigovat. Prešli so časi, ko je bila reprezentacija vse, — delo nič. Prešli so časi, ko je mogel kmet samo s kance- listom ali praktikantom osebno, v svojem jeziku, go- voriti, z načelnikom pa — vsaj brez tolmača — nik- dar. Nesveto zagrinjalo med deželnega jezika nezmož- nim, pa puhlo veličastnim deželnim načelnikom in prostim ljudstvom je raztrgano: glavar mora daudanes znati osebno občeovati z vsemi podložniki. Le tako mu bode mogoče, vresničiti, kar je uni minister izrazil s krilato besedo: „opravičeno javno menjenje v sé spre- jemati“. Toda — čemu vsa ta akademična razprava? Povej nam raj, „Soča“, kaj bo novi dež. pred- sednik g. Winkler Kranjcem? Odgovor je kratek: To, kar je bil Primorcem in sosebno goriškim. Kaj jim pa je bil? Po pravici recimo, da smo v za- dregi po tem vprašanji, — „v zadregi zaradi preobil- nosti“, kakor pravi Francoz; ne vemo pri katerem koncu bi začeli. Težko je namreč reči, je li delal in storil g. W. za ljudstvo in deželo več v tej ali tej službi; vemo pa, da, če prenesemo na kranjske raz- mere ves bogati zaklad njegovih vsestranskih skušenj, ki si jih je pridobil po 30 letnem trudapolnem delo- vanji v nižih in viših, političkih in sodnijskih, držav- nih in deželnih službah, — imamo trdno podlago vspešnemu, blagonosnemu službovanju njegovemu v novem širjem delokrogu. Mi si mislimo stvar tako: Kar je bila vlada tolminska na malem, to bode na velikem vlada Winklerjeva v vojvodstvu kranjskem. Zanašamo se, da — med drugim — uradovati v slo- venskem jeziku ne bo več pohujšljiv greh na Kranj- skem. S tem pa nočemo reči, da novi predsednik poštene Nemce po Ljubljani in Savi v črno morje zažene; nič žalega se jim ne zgodi. G. Winkler je preveč pošten, pravičen in brezstrasten, in je preveč — uradno in privatno — občeoval z Italijani in Nemci, od naj nižih do najviših krogov, kakor da bi daga- čen biti mogel, ko objektivni. Priča temu je de- želni odbor goriški, v katerem so laški poštenjaki v neugodnih časih le bolj gledé na njegovo taktuo in zmerno obnašanje in na osebno ujevogo veljavo slo- venski narodnosti marsikaj dovolili, kar bi jej bili lahko odrekli. Priča temu je laški Kormin v hudem letu 1866. (ko se je moral okrajni predstojnik W. za en dan menda Cialdini-u umakniti). Priznana je bilo ondašnje njegovo vedenje s Franc-Jozefovim redom in Korminskim častnim meščanstvom. V Trstu so, ka- kor Slovani, tako tudi Italijani z enakim zaupanjem po opraviilih k njemu zahajali, in kdo ne ve, kako so se v javnih in zasebnih zadevah tudi pozneje na Du- naji k njemu obračali? Čemu še več besedi o možu, ki ga dejanja pojó? Mi ne moremo drugače, ko da Kranjcem pristrčno čestitamo. — Mikalo bode gotovo naše bralce. imeti pregled g. Winklerjevih služeb in poviškov njegovih. G. W. se je rodil l. 1825. Gim- nazij je odlično dovršil v Gorici l. 1845; l. 1849. pa pravoslovje na Dunaji. Bil je nekaj časa gimnazijski adjunkt v Gorici; o času pravoslovskih studij pa bival kot privatni učitelj eno leto v Ljubljani. Kot mlad uradnik je začel službovati v Gorici in je že l. 1850. v slov. jeziku uradoval. Služil je tudi v Kanalu in Sežani in prišel pozneje spet v Gorico, ter bil ud zemljiško-odvezne komisije. L. 1861. je prišel (ta- krat okrajni adjunkt) v deželni zbor in odbor, v po- slednjem je ostal do l. 1866., v katerem je šel za okr. predstojnika v Kormin. 1868. je odšel v Tolmin

za okr. glavarja. Od l. 1871. je namestništveni, od l. 1875. dvorni svetovalec, nekaj časa v Trstu, potem od l. 1877. pri npravnem sodišči na Dunaji. V dr- žavnem zboru je od l. 1878. v sedanji sesiji je iz- voljen tudi v delegacijo. — To je lepa in velecstna karriera; Goričanje smemo po pravici ponašati se z vrlim, odličnim svojim rojakom. Bog živi novega de- želnega predsednika g. Andreja Winklerja!

Dopisi.

Iz goriške okolice 23. marca. (Izv. dop.) Kdo bi bil pred nekoliko leti, ko je vso gorelo za narod- nost, se predrznil prorokovati, da bode oni ogenj hi- tro prehitro jel ponehovati in celó vgašati; se. Navdu- šenost odličnih gospodov, duhovščine in učiteljev za narod kaj takega le misliti dopuščala. In vendar se je zgodilo. Sicer narodnost ni izgnila in tudi ne bo- de, niti v okolici goriške, niti na Goriškem sploh; Slovenci ostanemo, če tudi se svet narobe obrne, to- da za kako kratko epoho bolj spijoči, nego čuječi; potem pa, ko se znova predramimo, bodemo toliko bolj zopet goreli za naravno reč. Ker je pa že nekaj časa, kar spavamo narodno spanje, uraje, da se pro- budimo, kajti ponoči je sovražnik prišel in ljuliko med dobro seme vsejal; glejmo, da se tudi nam kaj enacega ne zgodi. Mladina je že zelo popačena v mo- raličnem in narodnem obziru, verhu tega pa tudi zine- raj bolj nevedna. Veste, kaj smo večkrat govorili in tudi po časnikih pisali? Ali ne: nam je izročil nar- oda najdražji zaklad — narodna mladina v poduk in odgojo? Ne zamerite, ne eni, ne drugi, sadu vidimo prav malo; smo se prenašlo hvalili. Pa vem, kaj je krivo. Mi smo imeli takeat trdno voljo, da bodemo pridno delali za odgojo mladine in prosper naroda, pa potem je naša volja oslabela in smo le malo ali pa tudi nič delali. Osrčimo se tedaj sedaj in začnimo in delajmo, dokler sadu ne vidimo; potem ne bode treba, da bi se sami hvalili, ampak hvalil nas bode narod.

Iz Kanala 25. marc. (Izv. dop.) Prve dni t. m. začela je goreti v Lokovcu hiša posestnika in krč- marja Bl. Winklerja in pa še neko drugo poslopje zraven; ker je pa ogenj nastal tako pozno v noči, sumilo je kaj vse, da se ni zgodilo po nesreči, ampak da je kak hudobnež ogenj zanetil, o čemur se je po- zneje tudi nekoliko pozvedelo. Nek 17 letni malo- pridnež K., kateri je doprinesel v svoji mladosti že mnogo hudobij, žugal je nekaj dni pred požarom, da hoče v Lokovci hiše požigati, in res so ga tudi nek- teri videli tisti večer okoli W. hiše pohajati. Ker je tedaj nadepolni pobalil na silnem sumu, prijeli so ga žandarji in odvedli h kanalski sodniji v preiskovalni zapor, kjer pričakuje zdaj nadaljne osode.—

Oni požar pa je bil uzrok še drugi nesreči. Ko se prebudi hišni gospodar iz trdega spanja, hoče ves prestrašen in zbegan po svojej moči ogenj vkrotiti. Ker je pa neprevidno ravnal, padla je zgorela streha nanj in ga tako hudo poškodovala, da je še vedno v smrtni nevarnosti.

Na Kanalskem so v zadnjem času na raznih kra- jih gorele senožeti in ti požari so prizadeli mnogo škode. Ni dvoma, da počenja tudi to kaka hudobna roka; iz kakega uzroka, Bog si ga vedi!

Due 23. in 24. t. m. vršilo se je tukaj novače- nje; in pokazalo se je pri tem, da naša mladina tes- lesno zeló peša. Čujte! V prvem razredu ni bil izmed 74 orjakov nobeden potrjen, izmed 157 pa so jih odo- briti celih 5, rečem p et. Kaj vraga, sem si mislil, mari pridemo še do tega, da bode pet mož pod po- lovnjakom pšenico mlatilo? drugi dan v drugem in tretjem razredu je bilo že boljše; dopolnili so dolo- čeno število in še kakih 18 so jih vzeli za deželno brambo. Kakor je goriški dopisnik v zadnji štev. „Soče“ tožil, taka je tudi pri nas, le ene poštene na- rodne pesmi ni bilo slišati; ves božji dan so žagali

le „šiši la bela bionda“ in pa oni ostudni „joličaff.“ Kai hočemo? manjka domače zdrave kapljice te manjka; vino je pošteno, žganje pa ubija pamet; in s to pijačo se nalivajo posebno goraki fantje. Zato pa se tudi spridijo in zasurové, da so v vedenji in rujojenji uže skoro bolj živini podobni, nego ljudem. Starši, skrbite za boljšo odgojo svojih sinov, da ne bodo čedalje v večo sramoto vam in narodu, iz katerega izhajajo.

Cela narava je uže odvrгла svojo belo odejo me-né, da se sé zeleno ogrne, in marsikedo je zimsko obleko s kafró in poprom potrosil ter varno shranil z namenom, da je ne spravi tako precej zopet na dan. A saj pravim, svet se je obrnil: zima o veliki noči, o sv. Matiju toplá pomlad. Tako se godi letos pri nas. Te dni smo imeli strašno burjo; na potokih in na vodnjaku se je led delal; v preteklem tednu o-sejano in komaj izleslo zelje je vse pozeblo; z eno be-sedo imeli smo in imamo še drugo zimo. Morda pa prinesejo kaj boljšega velikonočni prazniki, ktere vo-ščim vsem skupaj prav srečne in vesele.

Iz Bovca 23. sušca. (Izv. dop.) Kaj porečem?

Odpadništvo in smrt sta edina sovražnika poštememu Slovincu. Ona nam zatirata in morita rodoljube. Kateri teh dveh je grozovitnejši? Je težko razsoditi. Da smrt ne prizanaša niti naj požrtvovalnejim narodnjakom in da jim prezgodaj ustavlja blago delovanje, učí nas žalostna skušnja, da pa tudi odpadništvo domo-ljube pobira in domočerte pošilja, vemo ravno tako iz skušnje. Smrti ne vemo ne ure ne dneva, odpad-ništvu tudi nismo nikoli varni. Proti smrti ga ni ma-zila, ali je proti odpadništvu kako zavarovanje? Ven-dar pa tam še novo življenje klije, kder smrt mori; a kder odpadništvo razsaja, ne rasto domovini niti naj-borneje cvetice. V torek po tihí nedelji pridrvil se je bil med bovške narodnjake silovit sovražnik in o be-lem dnevu nam je nenadoma — bolje: neboječim se še take nesreče — pograbil skušenega rodoljuba. Gos-poda Alojzija Sorča ni več! Odpeljal nam ga je hud, neusmiljen nasprotnik: pa brez tolažbe nas ni pustil, kakor bi bil storil drug hudobnejši sovražnik: odpadništvo. — Ko smo se podali 18. sušca na dom ranjcega zadujo skazat vrlemu možu ljubav, opa-zovali smo pri poti veliko število zvončkov — lepo znamenje ali sliko naše čitalnice. Iz mrzlih tal vkljub snegu in mrazu prikazale so se bele cvetice, da zvo-nijo k veseli spomladi; čitalnica je tudi vkljub mar-sikateri burji in nevihti prodrla oznanjevat boljše čase. Zvončki pobešajo glavice: čitalnica naša vije mrliske vence, mrtvaške pesmi poje, ponosna njena rasta-va nosi žalosten, črn ovitek.

V četrtek ob 10. uri napotí se za to zastavo iz čitalnične dvorane truma bratov in sester ne v boj, na pokopališče! Tužno se razlega „Miserere“ po trgu, zvonovi zapoje in nekako dobrohotno skušajo prepviti marsikak grenek vzdih, vzklic trpinčenega srca! Spre-vod je bil sicer sijajen, vreme lepo; a žalost je bila v sprevodu od prvega do zadnjega in meglalje marsi-komu zakrivala oči, marsikatera kapljica je padla iz temnih srce stiskajočih oblakov. Prišla je smrt rez ko tat. Bil je sicer ranjki bolan en mesec; pa ni dol-go od tega, kar smo ga videli v veseli družbi polne-ga radosti, slišali ga s krepkim glasom njemu prilju-bljeno pesem peti; upali smo, da mu bo odteгло, ako-ravno je g. tolminski zdravnik, kot zvedenec, le malo upanja dajal. V torek okolo 4. nas je tedaj zares pre-tresla vest, da je g. Al. S. umrl; lahko sicer in mir-no, previden in pripravljen.

„De mortuis nil, nisi bene,“ pa ko bi tudi ho-teli o ranjcem kaj slabega povedati, bi nič ne mogli najti! Le en glas gre o njem: Bil je pošten gospodar, skrben oče, ljubeznjiv sosed, zvest prijatelj, rad v družbi in vesel, pravičen povsod.

Svoje dni je tudi tri leta v Bovcu županoval. Ko se je čitalnica snovala, nabral si je ranjki sé svojo zdadno in požrtovalno pomočjo velikih zaslug. Ni ču-da, da so čitalnični udje v obilnem številu prihitali, ni čuda, da se je bilo veliko občinstva sešlo, višega in nižjega, akoravno je bil dan lep za poljska dela. Duhovna iz naše dekanije nismo nobenega pogrešali. Županstva so bila zastopana pri sprevodu vseh občin na Bovškem. Molitve za ranjcem so prostovoljno o-pravljali vsi duhovni in čitalnični pevci s muz z drhte-čim glasom zapeli: „Jamico tiho“. Da bi se odpočil zemeljskih skrbi in težav v nebeškeji radosti, mu iz srca vsi želimo. Dokler je živel, mu je bilo kmetijstvo in vrtnarstvo v razvedrenje in veselje, upamo, da mu bo naša mlada lipa s čvrsto rastjo tudi tam to vese-lje nadaljevala.

Iz Dornberga 22. marc. (Izv. dop.) Vipavci

smo še precej lahkoživó ljudstvo, posebno kedar kme-tu izpod čepka v majolko kaplje. Bendima — ti ča-robna beseda, vsaki veselosti razpoložena narav, prava podoba človeka, ki s kozarcem v roci pozablja skrbi in si napiva v boljšo prihodnost. To dela v dobrih letinah Vipavca ljubeznjivega, da mu iz gostoljubnega srca doni: pij, saj ga je Bog dal! Zato je toliko ve-selja pri nas, če je le kolčikaj trta rodila. A vso dru-go podobo, nego čno veselo berdo, so slabi podneb-

ni duhovi. Šemu kmetu v serce usilili zdaj, ko se probuja narava. Namesto da brusí polen vesele nade „pikon“ okoli bliščečih mladik, razsijlje tužne-ga srca grobe na mirodvoru trtnih merličev. Zakaj? Naši vinogradi v osoji, ali v slabo obdelani zemlji nam kažejo komaj osmi del živih trt. Na ravninah ob plantah je pa sploh vse mrtvo ali gluho. Le dobro obdelovane, v gorkih legah ležečim vinogradom je mraz za tretjino prizanesel, koji tr-tinji pa sedanja merzla suša daje poslednje uničevalne udarce. Lahko-živost je torej uže proč: vedno vedro srce se je eta- novitno omrenilo, tudi navadna tolažba „bo že bolje“ ne izda več; kmetu treba je pričakuje praktičnejših na-svetov. Pred meseci je objavila cenjena „Soča“ iz strokovnjaškega peresa priporočilo: množite in cepite ameríkanske trte, ker do njihove kože ne more ni uš, ni plesnjoba. Dovolite mi torej, da priobčim tudi jez svoje pozvedbe in skušnje v pohvalo te trte.

Zgodej so posestniki okoli Čedadá — (Starega mesta) spoznali, da je trtoresi po plantah odklenkalo, zato so začeli Ameríkanko množiti. Letos so v vi-demski provinciji pridelali 7000 hekt. te baže vina in le 3000 domače kaplje. Pervo so plačevali od 80 do 100 frank. hektoliter. Slišim, da se v tej provin-ciji namerava, glede na lep vapeh, premije deliti onim posestnikom, ki zasade naj več teh trt. Poseben duh grezolja, ki je mnogim nevshečen, zgublja se nekda po-lagoma, kedar se trta vdomači. Jez sem pred 9 leti od cenjenega g. prijatelja Klaužarja tudi 8 bilf v dar in za poskušnjo vdobil in nasadil. Ko sem dobro kap-ljico te baže izpil, nasadil sem 3 orala v naj slabši legi „ronka“ z Ameríkanko. Tem trtam nisem nikdar gnojil, nobene pozornosti skazoval, a pri vsem tem so mi same obradile lansko leto več sadu, kakor vse dru-gie plante skupno. Edino te trte niso letos mraza občutile, nikdar jim ni ne suhota ne mokrota, ne riža škodovala, da celó ono leto, ko je slana 17. maja vse pogajnje končala, je ta trta nov zarod pognala, in ker je zgodnja, tudi do čvicka dozorela.

Nasaditev te trte se izplačuje tudi vodopivcem v slabi zemlji zarad obilnega lesu za kurjavo in list-ja za živinsko hrano. Ameríkanka se mora tudi nazadnjakom prikupiti, ker ne trebuje umno izšolane obreze: reži jo na dolgo ali kratko, obesi jo visoko, ali pusti jo na zemlji, vsaka rez neumna ali hudobna ji je prav. Da celó to prednost ima v občini, da ti jo opazljivi in naprednjaški sosedje vsako leto tibotapno obrežejo, kar se meni po godu vsako leto ponavlja, a trta pri vsem tem le redno obilno rodi. Edino nap-ako pa ima, da v dobrih vinogradskih legah revno rase, in meni celo ne rodi. Končno torej odobrujem tudi jez zgorej omenjeni nasvet v Soči: Sadite ame-riškansko trto ne samo v dolu med plantami, ampak skušajte jo saditi tudi višej v gorah nad Kanalóm, in poročajte o vspehu.

S Krasa 21. marca. (Izv. dop.) Dokler je so-

čutje z nesrečo in bedo rojakov tako živo zbujeno med narodom, kakor se je to ravno letos pokazalo, ne smemo še obupati nad boljšo prihodnostjo člo-veštva. Po Slovenskem se je veliko darov nabralo za stradajoče Istrane, isto tako je „Podporni odbor“ v Go-rici zdadne zneske pridobil, ter jih deloma po Lahih, primeroma še več med Slovence v Brdah, na Krasu in drugod porazdelil. Po Krasu je blagi in požertovalni edini slovenski soud podpora Dr. Tonkli, oseбно denar razdelil, ter ga pri gosp. duhovnikih pustil, da oni v porazumu z dotičnimi župani med reveže dele milodare. Marsikteremu ubogemu se bode utrnila sol-za hvaležnosti za nenadno pomoč zlasti sedaj za ve-likonočne praznike, kajti v mnogih hišah „ni kruha ne moke, ni primit kaj v roke.“ Pravijo nekteri, da bi bolje kazalo nakupiti živeža, drugim pa je denar bolj ugoden. Po mnenji pametnih možakov naj bi se takim, ki so po svojej krivdi obubožali, ne bi smel denar dajati, da ga po krčmah ne zapravijo, ko nji-hova obitelj doma strada.

Ker ljudje nimajo vina, bi letos žganjarji mno-go spečali, ako bi kmetje bili kaj bolj denarni. Pre-tekli teden se je klatil po Krasu nek trgovec žga-njar, ki je rekel, da je z Dunaja domá, ter je seboj imel vsakovrstne baže žganja. Gotovo je bil kak ži-dovsk spekulant, ki se je podvizal slutéc novo postavo proti prostej razprodaji žganja, da bi kacega ne-vedneža na limance vjel. Še tega nam manjka, da bo kak židovski smrad naše zdrave in čvrste Krašev-ce otroval! Saj menda je tudi kaka postava za take tiče. —

Iz Komna, 18. marcija. (Izv. dop.) Kakor Vam

je znano, imenovan je po gosp. ministru notar. zadev glav arjem tega okraja visokorodni, tudi po Goriš-kem dobro znani, g. vitez pl. Bosizio, c. kr. na-mestništveni tajnik in dosedajni voditelj tega polit. kotara. Odkar nam je ta gospod namestno glav aril, gojili so vsi župani in sploh vsi takotarski prebivalci jedno srčno željo in bil je le en glas, da bi nam bil definitivno privoščen, ne imajočim še, se ve da, do sedaj nobenega poroštvá za nadaljni tukajšnji obstan-ek njegov razen opravičenega upanja, da slavna vlada te naše želje udostojiti in uresničiti blagovoli. Morate

si toraj le misliti, da nas je vest definitivnega tega imenovanja s posebno radostjo napolnila in naudušila. Da pa ne obudimo suma kacega hlinjenja, štejemó si v dolžnost to naše odkritosrčno veselje pred sloven-skim svetom nekoliko opravičiti. Da je g. novoime-novanec jako spreten, vester in delalen uradnik, tega ni nam niti treba, niti dolžno poudarjati; zamolčati pa ne smemo, kaj nam je in kaj nam še boše on kot c. kr. glav ar, nam kot Slovincem in državljanom. Obkrožen sé zvedenimi šolskimi svetovalci obistnuje energično, in kder le more, lepe svoje nazore za do-bro plodnosno šolstvo v teh krajih: o tem priča prav pogostna korespondenja s krajnimi š. sveti in sé š. vodstvi; priča natančno neustrašeno postopanje v teh zadevah; priča marsikaka lepa vpeljáva in skrb gla-varjeva, da so šolska poslopja in učiteljska stanova-lišča po moči prostorna, snažna in namenu primerna; ker v tesnih več zaporicam nego učilnicam podobnih, slabo razsvitljenih sobah ni moč uspešno podučevati, in tudi učitelj mora spodobno posušišče imeti. Sedaj sme se reči, da je za to in ono stranoma uže preskrbljeno, stranoma se prav vzdadne priprave de-lajo. A prav čvrsto zelenečo lavorovo vejo si je g. glav ar pridobil s tem, da se je pod njegovim osobnim pokroviteljstvom in sé sodelanjem šols. svetovalstva letos na novo odprla enorazrednica v Temnici v gotov in velik duševen blagor našim sosedom Temničanjem. Končno in zlasti ne moremo mi Komenci zamolčati, da se je za časa glav arjenja pl. g. Bosizio-a tudi komenska šola tako rekoč reorganizovala, in da je sedaj na tem, da dobi Komen kmalu nove, čile in spretne moči. Koliko bi imeli še povedati; a prostora nam manjka.

Vsled posebne prizadeve gosp. Bosizio-a dobil je Komen zdadni iznesek od 200 gl. za vodo kot pod-poro, in tako tudi drugi oddelki te občine, kar mi v zlate bukve zapisati moramo, in za kar mu bodi prav lepa hvala.

Tako si je pridobil pri cestvu in pri vseh dru-zih panogah glav arstvenega delokroga uže do zdaj bitue zasluge. Še nekaj, kar menda še več zaseza v jedro. Menimo jezik naš in slovansko narodnost.

„Jako Vas hvalim, in posebne hvale vredno je“ dejal je g. Bosizio lani necemu slov. pisatelju „da se za svoje slovenske rojake trudite, tako rekoč žrtvu-jete, ter da pomagate k njihovemu razvoju“. Ali niso to besede pravičnega možá, ki sočustvuje z ljudmi, katerim je namenjen? Da so tudi g. glav arja dejanja taka v tem obziru, ni nam treba pristavljati; saj so uže same one odkrite besede zadosta, pa se tudi ures-ničevajo s tem, da se pri glav arstvu našem sé sloven-skimi župani uraduje v vzglednej slovenščini. In to ni morda povsod.

Sklepamo ta dopis, srčno zahvaljevaje se slavnej vladi, da nam je priljubljenega g. viteza Bosizio-a kot kotarskega načelnika dala in s tem naše želje izpolnila. Gospodu novemu našem u. k. glav arju pa jednoglasno kličemo: „Bog Vas živi, in prav dolgo ostanite med nami!“ *)

Politični pregled.

Z DUNAJA. — Zaradi zaroke cesarjeviča Rudolfa dohajejo še vedno od vseh strani obširne Avstrije čestitanja našem dvoru. Tudi občinski zastopi na Goriškem izrazili so pri tej veseli priliki skoro soglasno svoje sočutje do vladajoče hiše. — Poroka bode, kakor se sliši, 4. dne oktobra, to je na cesarjev god.

Ustavoverni listi so se nekoliko časa tola-žili v svoji sedanji reví, da jim velikonočni prazniki prinesó ugodno spremembo v minister-stvu. Namesto tega se je Taaffejeva vlada le še boljše ojačila, čemur je porok imenovanje novih deželnih načelnikov za Moravsko in Kranjsko. Čeh vitez Kallina je premeščen mej svoje rojake v Brno kot ces. namestnik za Moravsko, Slovenec Winkler pa mej Slovence v Ljub-ljano kot deželni predsednik za Kranjsko. Svoji k svojim, tako je pošteno in pravično. A to ni ustavovercem nič kaj po volji. Nasprotno, za-gnali so zaradi tega imenovanja tak hrup v svo-jih organih — da se celó Nemce odstran meje preplašili. Da, tudi pruski listi so začeli grdó obirati ubozega Taaffeja, ker si prizadeva pra-vičen biti ne samo Nemcem, ampak tudi drugim avstrijskim narodom. To uže radi verjamemo, da bi tam gori „v Rajhu“ bolje vstrezala veli-

*) Rečemo odkritosrčno, da so nam take baže dopisi neljubi, ker jim je lahko spodtikati namene, kakoršnih ne-mamo in ne bomo nikdar imeli. A ker so rokopi, ki ga h-a-nimo mej svojimi spisi, lastnorčno podpisali veljavni možje, smatramo ta dopis tem več kot zasluženo zaupnico, kor nam je tudi oseбно dobro znano, da je g. okr. glav ar sezanski za-res kolikor pravičen v narodnem oziru, toliko vnet in delaven za vsestranski prospeh svojega okraja. Op. ured.

konemška politika, kakoršno so zvesto kultivirali Taaffejevi predniki: Auerspergi, Lasserji, Giskre e tutti quanti; — a Avstrija bi si bila s tako politiko s časoma popolnoma odvrnila svoje druge narode in teh je doberšno število več od Nemcev. V enakopravnosti je moč Avstrije, po nadvladovanju ene same narodnosti pa jej nastane lahko razpad, po katerem bi se, seveda, najbolje okoristila Nemčija.

Po praznikih bo državni zbor nadaljeval svoje obravnave. Najprej pride na vrsto državni proračun za l. 1880; dotični odbor je dovršil svoje poročilo, po katerem bode primanjkuje 24 in pol milijona. Zanimiva bo obravnava o postavi zastran oderuštvu in potem o Lienbacherjevem predlogu, ki gre na to, da se dolžnost, ljudsko šolo obiskavati, od 8 let zniža na 6 let. Ko se je ta predlog razpravljal v odseku, izjavil je minister Conrad, kateri mu je bil s početka sam močno nasproten, da je od skupnega ministerstva pooblaščen, odbor zagotoviti, da ga je volja dovoliti kako olajšavo gledé obiskovanja ljudskih šol. S tem je dregnil v seršenje gnezdo ustavovercev.

Minister dr. Stremayr je hudo zbolel za putiko. — Skupni finančni minister Hofmann postane nekda vrhovni intendant obeh cesarskih gledališč. Na njegovo mesto pride, kakor smo že poročali, Madjar Szilavy.

V LJUBLJANI bodo kmalo po veliki noči dopolnilne volitve za mestni zastop. Narodna stranka se marljivo in složno pripravlja; tudi kazinarji se zbirajo — a njih število se je strašno skrčilo; kaj dobro vedó, da če ne razvije v njihovo pomoč vlada vse svoje enerzije, ne opravijo ničesar in od novega deželnega predsednika pač ne morejo pričakovati družega — nego objektivnost, katera jih je uže za časa Kalline močno potlačila.

RUSKI poslanik v Parizu, knez Orlov gre v pokoj; na njegovo mesto pride general Ignatijev.

Dne 22. t. m. je NEMŠKI cesar Wilhelm praznoval svoje 84. rojstveno leto. Vsled tega je nemško časopisje napolnjeno z navdušenimi članki.

ITALIJANSKE zbornice predsednik Farini, razžaljen po nekem poslancu, se je odpovedal predsedništvu. Na njegovo mesto je bil voljen podpredsednik Spantigati. V obravnavi zaradi zvanje politike je pokazala italijanska vlada Avstriji jako prijazno lice, — a državniki govoré mnogokrat najuljudniše, kedar kujejo sovražne nakane.

Domače stvari.

Naši državni poslanci gg. prof. Coronini, dr. Pajer in dr. Valussi so prišli za velikonočne praznike domov.

Potrjena postava. Presv. cesar je potrdil v zadnji sesiji našega deželnega zbora sprejeti načrt postave, po katerem se uvrsti cesta od Kobarida skozi Staroselo, mimo Robiča do italijanske meje med skladovne ceste.

Novčenje se je vršilo letos v polit. okraji goriške okolice s sledečim uspehom: V Ajdovščini je bilo potrjenih k stalnej vojski 42 mladeničev in k deželnej brambi 12, v Gorici (razun mesta) k stalnej vojski 72, k dežel. brambi 15, v Kanalu k stalnej vojski 27, k dež. brambi 17.

Za Koritniške pogorelce je poslalo slav. županstvo rifenbersko znesek od 14. forintov, kateri se je v tamošnji občini v to svrhu nabral. Bog blagim darilolcim stotero povrni! (Tako nam piše bovško županstvo.)

Zgorel je dve in polletni fantič necega Čičigoja na dan device Marije v Solkanu. Krivda je zopet, kakor običajno, roditeljev, kateri so revčka samega — tako pravijo vaščanje — doma pustili ter vernivši se našli nesrečno sežganega.

Tatvina. Uže cele tri mesece sem zmanjkuje našim mašlo, sir in teleta v Gorico vozečim hribovcem kakj hleb sira ali pa po celo pletenico masla. Godi se ta tatvina od pol solkanske ceste proti Gorici in na jako zvit način. Tedva 16 letni deček se baje vsede na vse zgodaj vozniku zadej na voz, ter

rije počasi kos za kosom masla iz pletenice v svoj koš ali pa, če dobi sir, zmuzne ga ter vrže v cestni jarek, ima pa se ve da i druge dolgoperstne pajdase, ki vkrađeno blago hitro pospravijo.

Minoli teden so vkrađli nekemu Šaule-ju iz Slapa 30 funtov masla, in mož, na mesto bi zaslužil par forintov voznine, moral je plačati kraševki vse maslo. Ali ne bi se dalo tukaj po c. k. policiji ob četertkih zjutro lupežem na solkanski cesti na perste stopiti?

Mestni zastop goriški je imel dne 24. t. m. javno sejo, pri kateri je mej drugim poročal g. župan, kako srčno je presv. cesar sprejel mestno deputacijo, ki mu je čestitala zaradi cesarjeve zaroke. Dalje je bil na dnevnem redu predlog zastran dopolnitvene volitve za mestni zbor in odsekovo poročilo o prošnji, da bi se ustanovila v Gorici še ena (peta) lekarnica. Volitev bode 21. 23. in 27. aprila. O prošnji zastran lekarnice je prestopil zbor na dnevni red.

Iz zapora izpuščen vrnil se je iz Trsta domov Alojzij Mora, to je tisti tiskarki stavec, katerega je bila tukajšnja policija pred kacimi 14 dnevi vsled rekvizicije tržaške policije z vrednikom „Isonzo“ vred pod ključ dejala. Gosp. uradnik Jurettig pa je vstal še v preiskovalnem zaporu. Pomilujemo ga tem več, ker se nam zdi čisto neškodljiva oseba.

Veteransko društvo goriško II. je imelo preteklo nedeljo izreden občni zbor v prostorih tukajšnje „Concordiae“. Zbranih je bilo nad 300 vmež tudi prav odličnih oseb. — Gospod predsednik vitez Karol Catinelli se je spominjal v primernem govoru: — govorenem v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku — zaroke prevz. cesarjeviča Rudolfa s kraljično belgijsko Stefanijo. — Navzočni sož burnimi živiockli segali v govor in z navdušenostjo sprejeli poročilo, da je Njegovo Veličanstvo prevzelo protektorat društva. — Društvo šteje zdaj uže 375 članov.

Velik koncert v Trstu. Zadnja „Edinost“ je objavila sledeči poziv: V saboto, dne 3. aprila t. m. napravite društvu „Edinost“ in „tržaška slovanska čitalnica“ velik koncert v gledišči Fenice v korist stradaljočim v Trstu in okolici, Istri in na Goriškem, pri katerem bodo sodelovale prve pevске moči iz Trsta in okolice. (Zbor nad 100 pevcev in pomnočeni dobroznani Hajdrihov kvartet) po tem slavni operni tenorist, gosp. Franjo Gerbec in izvrstna pevinja gospa Milka Grbčeva, popolni orkester imenitne vojaške godbe polka Hess št. 49 iz Gorice pod osobnim vodstvom tržaškemu občinstvu priljubljenega kapelnika, gospoda Miller-a in še mnogo drugih izvrstnih moči tržaških in goriških.

Program: 1. Wagner. — Ouvertura k operi „Rienzi“ — vojaški orkester. — 2. Hajdrih. — „Hercegovska“ — poje zbor s kvartetom. — 3. G. Meyerbeer. — Romanca za tenor iz opere „Hugenotti“, I. dejanje — poje gosp. Franjo Gerbec. — 4. Hajdrih. — „V sladkih sanjah“ — poje pomnoženi kvartet. — 5. Lumbye. — „Nočne podobne“ — fantazija za godbo in solo na citrah — vojaški orkester. — 6. „Visoki C“ — igra v enem dejanji. — 7. Ch. Gounod. — Dvospev za sopran in tenor iz opere „Romejo in Julije“, IV. dejanje — pojeta gospod F. Gerbec in gospa Milka Grbčeva. — 8. Deklamacija — gospodičina E. Hakljeva. — 9. Hajdrih. — „Sirota“ — poje pomnoženi kvartet. — 10. pl. Zajc. — „Nočni stražari“ — poje zbor. — 11. Donizetti. — Reminiscenze iz opere „Lucia di Lamermoor“ — vojaški orkester. Po dovršenem programu se začne domača zabava v glediščni restauraciji, pri kateri bode svirala vojaška godba in bode pevali razni pevski zbori po programu, katerega priobčimo prihodnjič. Začetek koncerta točno ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. Vstopnina: parterre soldov 60. galerija 40. sold. Sedeži I. vrste (fotelji) gold. 1. Sedeži II. vrste (klopi) sold. 60. Vstopnina k domači zabavi: sold. 20. Milosrčnosti se ne stavijo meje. Sedeži se kupujejo do petka 2. aprila v tržaški čitalnici. Ker je namen te veselice popoluoma humanitaren pa tudi rodoljubn, vabita podpisana odbora vse prijatelje človečanstva in posebno slovenske rodoljubje, naj se vdeležte te veselice in še posebe prosijo tudi take, ki se ne morejo vdeležiti, da pošljejo svoj obolus.

V Trstu, dne 25. marcija 1880.
Združena odbora „Edinosti“ in tržaške slov. čitalnice.

Podmelska čitalnica napravi na veliki poudeljek 29. t. m. sé sodelovanjem Pečinskih pevcev veselico sé sledečim sporedom: 1. Nagovor. 2. „Danici“ (brenčeci zbor sé samospevom). 3. Deklamacija. 4. „Slovan“. 5. Igra „Nemški ne znajo“. 6. Petelinčkova ženitev (šaljivi zbor).

Vstopnina 10 novih. (Kedor več da: Bog mu plati!) Začetek točno ob 7. uri zvečer. Posebna povabila se ne bodo razpošiljala.

K obilnej udeležbi uljudno vabi Odbor.

Prošnja! Društvo slovenskih vseučilišnikov na Dunaji sklenilo je v predzadnjem zborovanji, da si napravi lastno knjižnico.

Kedor količak pozná stanje slovenskega vseučilišnika na Dunaji, vé, kakó težko mu je zadostevati nameram svojim, zahtevam véde.

Težko je to za ónega, ki ima v srednej meri

sredstev za vsakdanje svoje potrebe, veliko težji za ónega, ki ima pri tem boriti se za svoje življenje!

Skoro popolnoma nemogoče je pak ustrezati želji in zahtevanju naroda, za katerega boljše bodočnost ima skerbeti vsak slovenski vseučilišnik doveršivši svoje študije — po svojej najboljšej moči!

Težavno je dobiti tu nemško knjigo; a tó težavo se še da premagati sé silo!

A kakó se izobraziti v domačem jeziku, kakó tú nadaljevati to, kar se je naučil na gimnaziji ali realki; Sam si ne more kupiti slovenskih knjig (saj večkrat za vsakdanjo potrebo nema groša); na posodo jih dobiti tú — na Dunaji — je tudi skoro nemogoče; v knjigarne, kakor je vseučilišna in c. kr. dvorna, more le zahajati v omenjenem času, a v tem zahteva tam le one knjige, ki mu imajo služiti za izobraženje v predmetih, ki si jih je izvolil, da postane strokovnjakom in tú more — brez malo izjem — rabiti le nemško knjigo.

Kakó pa to v nemškem jeziku pridobljeno védo ukoristiti v domačem jeziku, ako se nij vadil in poskušal v domačem jeziku, ako si nij priučil tehničkih izrazov i družega v slovenščini?

Da bi slovensko knjigo dobil domov, je to ali sploh nemogoče ali pa le pod težavnimi pogoji.

Da je „Slovenji“ kot društvu knjižnico mogoče napraviti, dokaz so društva, ki uže imajo lastne knjižnice, a štejejo manj društvenikov, nego „Slovenija“.

„Slovenija“ je po § 1. društvenih pravil izobrazovalno društvo, in knjižnica bi bila v tem oziru jedno najboljših sredstev.

To so tedaj tehtni in prepričevalni razlogi za naprav knjižnice!

Stalno na Dunaji bivajoč slovensk rodoljub pustil je za knjižnico „Slovenije“ radovoljno prostora v svojem stanovanji. Na Dunaji bivajoči slovenski rodoljubi obljubili so uže podpirati „Slovenijo“ podjetje s tem, da nam hoté podariti knjig, da prosijo znanca, da jih óni pošljó; obljubilo se nam je celo doneskov v denarjih, da kupi potem „Slovenija“ sama knjige, kakoršnih potrebujejo njeni člani. Da se te obljube izvrše, o tem nij dvojbe! Oračamo se sedaj še do Vas, mili rodoljubi v domovini! Prosimo Vas lepo podpirajte nas tudi Vi! Posebno apeliramo na mnogoštevilne visoko spoštovane bivšečlane „Slovenije!“ Pomagajte nam, da si oskrbimo sredstev, po katerih se izobražimo za vspešno delo svetej našej domovini, — kar je naša najiskrenejša želja!

Kedor koli ima knjigo, ki je sam nepotrebuje (naj bode slovenska ali v katerem drugim jeziku), naj jo blagovolj darovati knjižnici „Slovenije.“ Kedor bi pak ne imel knjige, pa bi rad podpiral podjetje „Slovenije“, stori to lahko v novcih.

Knjige in novci naj se blagovolé pošiljati „franco“ na naslov: G. Žiga Sežun, Wien, Lange-gasse 52.

Z visokim spoštovanjem
Na Dunaji mesca sušca 1880.
v imenu „Slovenije“
Odbor za napravo knjižnice.

Kmetijstvo.

Deželna kmet. šola v Gorici vabi k semestralni poskušnji, katera bode dne 3. aprila t. l. in sicer se bodo izpraševali učenci od 8. do 12. predp. iz raznih predmetov v šoli (v St. Roku); od 3. do 6. popold. pa bodo praktične preskušnje na šolski kmetiji.

Pri praktični preskušnji se bodo poskušala razna orala med drugimi tudi Cugmajerjevo oralo; tudi se bo zasajal nov vinograd, kar bi znalo zanimati prijatelje kmetijstva.

Pinjólček (Pignoletto), zgodnja sorta koruze (sirka). V mrzlih legah, posebno v mokrih, in bolj hladnih letinah ne dozori dobro navadna dobelozrna sta koruza. Kaj pa je nedozorena koruza, slehern vé; težavno jo je namreč obraniti, da ne plesni. Tudi v tem je neprilčno, če koruza prepozno dozori, da ne moremo o pravem času jeseni posejati rimskega žita, katero mora v mrzlih legah biti saj o sv. Mihelu posejano, če hočemo, da bo do zime okrepilo se ter zadošta čvrsto postalo, da lahko prestane zimske nezgode. „Pignoletto“ — koruza pa je glede tega velevažna, ker ona 2—3 tedne hitreje dozori in to je velike koristi. Res je, da na videz je Pignoletto — koruza manjšega stebila in tudi zernja, pa to zernje je jedro skoro brez luskinj, ter daje naj finejo moko. Tudi tehta en hektoliter „pignoletta“ 6 kilo več od navadne koruze, zato jo se lahko za 1 $\frac{1}{2}$ gl. hektoliter draže prodaja od navadne.

Navadno je te baže tursica jako rodovitna in vse skušnje proglašajo do zdaj, da je ta sorta neprecenljive vrednosti.

Da zamorejo naši gospodarji z njo poskušnjo narediti, oddaje Goriška kmetijska šola radostno tudi manjše množine semena. Kedor ga želi dobiti, naj se v 8 dneh pismeno oglasi pri vodstvu slov. oddelka deželne kmetijske šole v Gorici.

Ker smo na konci prvega četrtletja, priporočamo prav nujno vsem p. n. naročnikom, kateri si z naročnino v zamudi, naj skoro poravnajo svoj dolg, oziroma ponovno naročbo.

LISTNICA UREDNIŠTVA. G. A. S. v B-u. Zdelo se nam je dostojniše, priobčiti v tej obliki. — O tužnem dogodku pozvedeli smo pozno in osupnilo nas je poročilo tem huje, ker nismo nič vedeli o bolezni. Bodite zagotovljeni prav odkritosrčnega sočutja.

G. dop. z Dunaja. Prepozno prejeli; lepa hvala in prosimo, ostanite nam zvesti. Bog!

G. dop. s Cerkljanskega. Priobčimo prihodnjič, ker nam je za današnji list prepozno došlo.

Javna zahvala

Vsemogočnemu je dopadlo po mesec dni trajajoči bolezni k sebi poklicati najinega preljubega očeta, **ALOJZIJA SORČ-A**, podžupana bovškega.

Za časa bolezni javili so nam prijatelji od blizo in daleč svoje sočutje. Prekrasnega spreveda se je deležila prostovoljno in corpore prečastita duhovščina celega dekanata, naša čitalnica se svojim verlim pevskim zborom in s praporjem, poklonivša ob enem spominu predražega nama ranjcega sprelep venec; sledili so dalje gg. občinski zastopniki z g. županom, gg. c. k. uradniki in mnogobrojno občinstvo.

Za ta sijajni dokaz živnega in prijateljskega sočutja in spoštovanja izrekava podpisana iz dna svojih raujenih src iskreno zahvalo.

V Bovcu 18. marcija 1880.

ALOJZIJ in KAROLINA SORČ.

Poslanica.

Slovenski pisatelji,

ki imajo gotove gledališke igre, bodi si izvirne ali poslovenjene, so ujudno prošeni, da svoje rokopise čim preje tem bolje pošljejo podpisanemu odboru. Dramatično društvo bo pripravne poizvede ali priobčilo v „Slovenskeji Taliji“ ali pa na oder spravilo jih, če se s pisatelji pogodi gledé nagrade.

Gospodje, ki so volje iz družih jezikov na slovenski prevajati gledališke igre, pa nemajo primernih originalov, naj blagovolé oglašiti se pismeno in ob jednem naznaniti, iz katerega jezika želé predstavljati. V Ljubljani, dne 22. januarija 1880.

Odbor „Dramatičnega društva“.

Pet cerkvenih pesnij za moški zbor uglasbil † Avgust Leban, uredil Janko Leban, učitelj v Lokvi, natisnil in založil R. Milic v Ljubljani. Tako se zove glasbeno delo na svetlo prišedše v Miličevje tiskarni v Ljubljani, kjer se dobiva po 60 kr. iztis (po pošti 65 kr.).

IZVRSTNO

DOLENJSKO VINO NOVO IN STARO,

kakor slivovka ter pravo tropinsko žganje.

PIVO IZ STEINFELDSKE PIVARNE

bratov Reininghaus,

se dobiva vedno ter po najnižji ceni

pri

Kavčič & Ferfila

na Koreniji pri vodnjaku.

Velika zaloga

posebno dobrega belega

ali visoko rudečega do-

lenjskega vina po gold. 5 do 5.50 vedro proti pošiljatvi posode pri A. Cvenkeljnu v Sevnici (Lichtenwald) Štajersko.

Nobena sleparija!

Pri ces. kr. zastavljavnici

na Dunaji rešene

ŽEPNE URE

po nezastlišano nizkih izjemnih cenah namreč
70 odstotkov pod kupno ceno

Razne zaloge žepnih ur, ki so bile za prodaj semkaj poslano iz najznamenitejših švicarskih tovarov, so bile položene v c. k. zastavljavnico, der so zapadle ter so po dražbenem potu po 1 za stolnj prišle v naše roke.

Zato smo v položaji, da lahko prodamo prave zlate, sreberne in nikelnove ure, najboljše švicarske izdelke, vse proti 5letni garanciji, da le naš denar nazaj dobimo, 70 procentov pod navadno tovarniško ceno, tako da so ure skoro za stolnj.

Vsaški človek, ubogi ali bogat, potrebuje ure, katera je mnogokrat najzvestejša prijateljica in spremijevalka skozi celo življenje. Zdad pa se ponuja ugodna priliki, ki se morja nikdar več ne povrne, omisliti si skoro za nič solidno, fino, garantirano, do minute natančno uro; kajti naše tovarnično osebje pregleda vse ure še enkrat. Na vsaki uri je švicarsko tovarnično znamenje.

Garancija je tako zanesljiva, da se s tem javno zavezujemo, povrniti vsakemu naročniku nemudoma in brez vsake ovire njegov denar.

Kdor hoče imeti izvrstno, neverjetno ceno, za 5 let garantirano žepno uro skoro za stolnj naj pošlje nemudoma naročbo, saj vendar vsakdo laho razume, da se ure strašno hitro razprodajo.

Razkaz žepnih ur:

Žepna cilindrica iz težkega srebro-nikelja, prav fina, na sekunde pregledana, gravirana, guilochirana, s 8 rubini, plitvim steklom, emailiranim kazalom in posebnim pokrivalom, s prav fino zlato faso-veržico; poprej je stala 12 gl., zdaj samo gl. 5.50. — **Ista prav fino v ognju pozlačena, krasna, kakor vsaka zlata gl. 6.50.**

Žepna ankoreca iz težkega srebro-nikelja, prav fina na minuto pregledana, gravirana, guilochirana, s 15 rubini, plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, z jako fino veržico iz talni-zlata, poprej 20 gl., zdaj samo 7 gl. — **Ena najboljših in izvrstnih ur. — Ista težko v ognju pozlačena, krasno izdelana, popoln. zlati enaka samo gl. 8.50.**

Remontoir-ura iz najfinejšega double-zlata, se navija pri rindici brez ključa, ohrani pod garancijo vedno zlato barvo, izvrstno na minuto vredjena, z dvojnimi pokrovom, okincanim email. kazalom in privileg. kolešjem, odlikovana kapitalna ura s talni veržico, poprej 24 gl. zdaj samo gl. 8.50. — **Teh ur je malo.**

Sreberna remontoir-ura iz pravega 13 lot. srebra, od c. k. punc. urada preskušena, se navija brez ključa, s protizaporom in kazalno napravo, najfinejša s privilegijem, nadrobno pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, znotraj s kristalnim pokrovom in nikelnim kolešjem, za vsacega prezorno najboljša, najcenejša in elegantnejša ura na svetu; poprejšnja cena 30 gl., zdaj samih 14 gl.

Sreberna ankoreca iz pravega, od c. k. punc. urada preskušena 13 lot. srebra s 15 rubini prav fino na sekunde pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, zraven tega po novem elektro-galvaniziranim načinu pozlačena, da je noben zlatar na svetu ne razloži od prave zlato ure, katera se navadno kupi za tako dragi denar; poprej je stala brez pozlačanja 24 gl., zdaj s pozlačenjem vred samo gl. 12.50.

Sreberna cilindrica iz pravega 13 lot. zlata, od c. k. punc. urada preskušena, z 8 rubini, natančno na minute pregledana, po novem elektro-galvaniziranim načinu pozlačena, — tako da se ure te baže ne razločujejo od pravih zlatih, poprej 15 gl. zdaj samo gl. 6.50.

Ura za gospe iz pravega 14 karatnega zlata, preskušena od c. k. punc. urada, neizmerno fina, elegantna ura s najfinejšo beneško zlato okolitratno fason-veržico in najfinejšo žametasto skatljico, poprej 30 gl. zdaj samo gl. 13.50. Še nikdar kaj takega.

Prava 14 karat. **Zlata remontoir-ura** 40, 50 gl. najceneje Savonette-ure, katere so stale nekaj po 100 gl.

NASLOV:

Uhren-Ausverkauf von A. Fraiss, Rothenurmstrasse 9, parterre, gegenüber dem erzbischöf. Palais. Wien.

Zoper vsaki kašelj!

prso boleti, praskanje v goltniku, zagerljenje, zasliženje, pljuvanje krvi, naduho, oslovski kašelj, jetčni kašelj je Mayer-jev

beli prsni sirup

najzanesljiveji in najboljši domači pripomoček.

Pravi dobiva se samo pri

A. FRANZONI

Pontoni-jeva lekarnica v Gorici.

Semena zeljenav in cvetlic,

kjih dobrota in izvirnost se garantuje, so na prodaj po prav spodobnih cenah.

Od aprila naprej se bodo dobivale tudi raznovrstne rastline, kakor georginije, pelargoniji, verbene itd. in drugi poletni pridelki, rastoči na vrtu gospe grofinje M. Coronini.

Vhod na vrt je za prestolno cerkvijo v Gorici zraven novega farovža.

E. FISCHER

Via ponte nuovo šte. 68.

VALENTIN CAPPELLANI

v Gorici.

ZALOGA

MANUFATUR ZA MOŽKE IN ŽENSKE S KROJAČNICO ZA MOŽKE.

MIZARSKA IN TAPECIRSKA DELAVNICA sé zalogo

mobilih, sreal, podob, okvirjev in pozlačenih list, ur z majalcem, postelj na zmeteh, volnenih in žimnatih štramacev, stolov razne sorte.

ŠIVALNI STROJI RAZNE BAŽE.

Vse zgorej navédene stvari se prodajajo po ceni, da se koj denar pošteje ali pa v mesečnih ali tedenskih odplačilih.

Noveje sodbe zdrav. veljakov o Franc-Jožefovem grenkem studencu

FRANZ JOSEF BITTERQUELLE

najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. pl. Bamberger, Dunaj. Je ena najmočnejših grenkih vod, ki ne prouzroči nobenih zlih nasledkov, tudi če se dalje časa rabl. Dunaj, 1877.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogokrat sem se uže propočal o znanem naglem in zanesljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim gospe. Dunaj 1879.

Prof. dr. Meynert, Dunaj. In vodo rabijo prav hmi dozami se doseže rahli učink, in pri začetih boleznih v starih psych. kliniko ovaja pogostoma uzrok bolezni. Dunaj 1879.

Ravnat. c. k. bolnice dr. Lorinser, Dunaj. Wieden. Ta voda je postala znamenita po svoji priljubljenosti, da tudi prav zmeroma značita brez navedenih stranskih učinkov zanesljivo pomaga. Dunaj 1877.

C. kr. bolnica Rudolfstiftung, Dunaj. Letno poročilo 1878. Mož z organično napako na srcu je pil skozi en mesec vsako jutro pol kozarca, voda je vedno enako rablo učinkala in njemu je bilo prav dobro.

C. kr. obena bolnica, Dunaj. V zdrav. odd. pod vod.dr. Drascheja. „Pri želodčnem in črevesnem hataru, habit zaprtji, brezčnosti, krvnem zgoščenju, hemoridih, jeternih boleznih in ženskih boleznih so se dosegli izvrstni uspehi.“ 1878.

Dobiva se v Gorici v lekarnici C. ZANETTI, pa tudi v vseh lekarnicah in zalozah mineralnih vod. — Razkazi št. zastonj po razpošiljalnemvodstvu v Budapešt.

Skoro v dar!

Velikansko zalogo blaga, ki smo jo prevzeli od oskrbnitva konkurzno mase falirane „zdržene tovarne britanija-srebra“ razprodajamo za 75 odstotkov pod cenitvijo, samo za to, da zauoremo zadostiti plačilnim zaveznostim. Za samo 7 gl. 25 kr. se dobi jako lepa namizna oprava iz britanija-srebra, katera je stala poprej 35 gl. — in sicer:

6 namiznih nožev z izvrst. jekleno ostrino — 6 prav. engl. vilic iz brit. srebra — 6 masivnih žlic iz brit. srebra — 6 najfinejših žlic za kavo iz brit. srebra — 1 težak zajemalnik za juho iz brit. srebra — 1 masiven zajemalnik za mleko iz brit. srebra — 6 najfineje ciziliranih postrežnih tablic — 6 Izbornih nožnih podstavkov iz kristala — 3 lepe masivne kupice za jajca — 3 krasne sladkorne tase — 1 okusen zaboječek za poper ali sladkor — 1 prav fino sitice za čaj — 2 lična salonska svečnika (42 komadov). Naročbe proti povzetji ali predplačilu naj se pošiljajo pod naslovom:

Vereinigte Britanniasilber-Fabriks-Depot Wien, 11. Untere Donaustrasse 43.

Janez Rubbia

trgovec sé steklenino v Gorici odperl je novo prodajalnico v Raštelu h. št. 298 ter priporoča svojo bogato zalogo steklenic, kozarcev, kristalnatega in porcelanastega blaga, sreal, šip, svetilnic in sploh vsega, kar spada v to vrsto. Postrežba bo vselej ročna, in cene najnižje mogoče.